

مشروح بیانات رهبر انقلاب در دیدار اعضای ستادبر گزاری کنگره بزر گذاشت آیت‌الله‌العظمی میلانی

آیت‌الله میلانی

یکی از ارکان نهضت امام بودند

یادداشت- ۱

نگاهی به بودجه ۱۴۰۵

وحید شقاقی

برخی افراد به دولت ایراد می گیرند که چرا لایحه بودجه ۱۴۰۵ را اقتیاضی تحویل داده است، اما به نظر من راه حل دیگری وجود داشت و به دلیل کاهش درآمدهای نفتی، بودجه کاملاً و بی‌قینانه تنظیم شده است، صادرات نفتی ایران افت محسوسی کرده، قیمت جهانی نفت کاهش یافته و افاق روشنی برای افزایش قیمت نفت دیده نمی شود، برآوردها نشان می دهد که قیمت جهانی نفت در سال آینده زیر ۵۵ دلار خواهد بود. در بخش صادرات غیرنفتی نیز به دلیل تحریم های سختی که اعمال می شود، چشم انداز مثبتی وجود ندارد. در این شرایط دولت ناچار شده در لایحه بودجه ۱۴۰۵ درآمدهای نفتی را کاملاً واقع بینانه در نظر بگیرد. ۲۷۵ همت برای درآمدهای نفتی در نظر گرفته که تقریباً ۵ درصد بودجه دولتی را شامل می شود. بنابراین ناچار شده سراغ مالیات برود و ۶۲ درصد سهم مالیات در بودجه را افزایش دهد و به بالای ۲۹۰۰ همت رسانده است. با توجه به آنکه دولت تمرکز اصلی خود را در بخش مالیات گذاشته، وزارت اقتصاد و سازمان امور مالیاتی کار سختی را در سال آینده پیش رو دارند؛ زیرا در این شرایط ر کودی باید بتوانند میزان درآمد مالیاتی را به نوعی محقق کنند و از طرفی فشار سنگینی بر بخش های تولیدی وارد نشود. دولت ۱۵۰۰ همت برای واگذاری دارایی های مالی پیش بینی کرده که این بخش مقداری بحث برانگیز است و نسبت به تحقق آن تردید وجود دارد. ناآزایی ارزی، بانکی، آب، انرژی و صندوق های بانئسستگی، برخی از عوامل ایجاد تورم است...

ادامه در صفحه ۴

یادداشت- ۲

اسنپ بک، حاکمیت ملی و حقوق بشر هسته ای

بهمن اکبری

طی روزهای اخیر بحث مجادله نمایندگان ایران و آمریکا در جلسه شورای امنیت در خصوص مکانیسم ماشه بازخوردهای بسیاری در فضای عمومی کشور پیدا کرد. ایران، روسیه و چین معتقدند با انقضای برجام، عملاً مفهومی ذیل عنوان برجام و مکانیسم ماشه بلاموضوع در ست در نقطه مقابل، کاملاً شورهای اروپایی و امریکا خوانش متفاوتی از این موضوع ارایه می کنند که با اسناد روابط بین الملل همخوان نیست. ایران برای بهبود شاخص های اقتصادی به دنبال تنش زدایی و توسعه مناسبات ارتباطی و اقتصادی با جهان است، اما غربی ها با زیاده خواهی به دنبال نادیده نگاری حقوق ایران هستند. اما بازگشت دوباره مکانیسم موسوم به «اسنپ بک» به دستور کار شورای امنیت، آن هم در شرایطی که مبانی حقوقی قطعنامه ۲۲۳۱ روبه پایان نهاده، نشانه یک واقعیت مهم است و آن اینکه نظم بین الملل در حال گذار از «حقوق محوری» به «قدرت محوری» عربان و بی پرده است.

در ادامه مقالات پیشین درباره حق حاکمیت ملت ها، حق توسعه و نسبت حقوق بشر با ساختارهای سلطه، می توان گفت مساله هسته ای ایران دیگر صرفاً یک پرونده فنی یا امنیتی نیست، بلکه امروز به نمونه ای کلاسیک از تعارض میان حقوق ملت ها و اراده قدرت های مسلط تبدیل شده است. بررسی این موضوع با واکاوی کوتاه از چند گزاره میسر است:

نخست؛ از «حقوق بشر کلاسیک» تا «حقوق بشر فناورانه»؛ یکی از کاستی های جدی گفتمان غربی حقوق بشر، محدودسازی این حقوق به حوزه های مدنی، سیاسی و در بهترین حالت اجتماعی است؛ در حالی که در جهان معاصر، حق توسعه علمی و فناوری به مثابه یکی از حقوق بنیادین ملت ها مطرح است. در این رویکرد فناوری هسته ای صلح آمیز، چرخه سوخت و حق غنی سازی در چارچوب NPT، نه امتیازی سیاسی، بلکه به عنوان حق حقوقی ملت ها به شمار می رود...

مژده
مژده
مژده

مژده
مژده
مژده

مژده
مژده
مژده

مژده
مژده
مژده

دولت هفته گذشته لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ را در موعد مقرر به مجلس شورای اسلامی تقدیم کرده ا لایحای که از همان ابتدا مشخص بود بیش از آنکه یک سند صرفاً مالی باشد، بازتابی از شرایط خاص اقتصادی و سیاسی کشور در ماههای اخیر است. مطابق برنامه ریزی اعلام شده از سوی هیات رییسه مجلس، بررسی رسمی این لایحه از ابتدای هفته جاری در دستور کار پارلمان قرار گرفته و قرار است ابتدا در کمیسیون های تخصصی و سپس در کمیسیون تلفیق مورد واکاوی قرار گیرد. این روند، عملاً فصل تازه ای از چانه زنی ها و از رزیهای دایره مهم ترین سند دخل و خرج کشور را آغاز کرده است. بودجه ۱۴۰۵ در شرایطی تدوین شده که اقتصاد ایران سالی پر تنش را پشت سر گذاشته است. جنگ ۱۲ روزه ای که در ماه های گذشته منطقه را تحت تأثیر قرار داده، تنها فضای سیاسی و امنیتی کشور را دستخوش تغییر کرد بلکه اثرات مستقیم و غیرمستقیمی بر شاخص های اقتصادی، انتظارات تورمی و برنامه ریزی های مالی دولت بر جای گذاشت. افزایش نااطمینانی، فشار بر بازارهای مالی و تشدید محدودیت های تجاری، باز جمله عواملی بودند که در کنار چالش های مزمن اقتصاد ایران، فرآیند تنظیم لایحه بودجه را پیچیده تر از سال های قبل کردند. در چنین بستری، دولت تلاش کرده است لایحه بودجه ۱۴۰۵ را با نگاهی ترکیبی و چندلایه تدوین کند؛ نگاهی که هم زمان به مدیریت شرایط کوتاه مدت و پیگیری اهداف بلندمدت اقتصادی

یادداشت- ۳

پوریا زرشناس
پوریا زرشناس
پوریا زرشناس

پوریا زرشناس
پوریا زرشناس
پوریا زرشناس

پوریا زرشناس
پوریا زرشناس
پوریا زرشناس

پوریا زرشناس
پوریا زرشناس
پوریا زرشناس

معطوف است. مقام های دولتی در هفته های اخیر بارها تأکید کرده اند که این بودجه قرار نیست صرفاً تداوم دهنده روندهای گذشته باشد بلکه قرار است زمینه ساز مجموعه ای از اصلاحات کلان اقتصادی شود. اصلاحاتی که به گفته دولت، هدف آنها کاهش ناآزایی ها، کنترل تورم و ایجاد ثبات نسبی در متغیرهای کلیدی اقتصاد است. یکی از محورهای پررنگ در اظهارات مسئولان دولتی، تلاش برای مهار تورم در کنار افزایش قدرت خرید خانوارهاست؛ دودخی که در سال های اخیر همواره در تعارض با یکدیگر تصویر شده اند. دولت مدعی است در لایحه بودجه ۱۴۰۵، سازوکارهایی را پیش بینی کرده که بدون تشدید کسری بودجه، بتواند فشار معیشتی بر دهک های متوسط و پایین را کاهش دهد. این رویکرد، هرچند با استقبال بخشی از افکار عمومی مواجه شده، اما در عین حال تردیدهایی را نیز در میان کارشناسان و نمایندگان مجلس برانگیخته است.

هم زمان، دولت از بودجه ۱۴۰۵ به عنوان بستری برای پیشبرد برنامه های اصلاح ساختار اقتصادی یاد می کند؛ از اصلاح نظام پیرانه ای و مالیاتی گرفته تا تلاش برای افزایش شفافیت مالی و انضباط بودجه ای. با این حال، تجربه های سال گذشته نشان داده است که فاصله میان اهداف اعلامی و نتایج عملی همواره یکی از نقاط مناقشه برانگیز در بررسی بودجه بوده است. اکنون با آغاز رسمی بررسی لایحه در مجلس، این پرسش بیش از هر زمان دیگر می مطرح است که آیا بودجه ۱۴۰۵ می تواند هم زمان پاسخگوی

فشارهای ناشی از شرایط خاص اسمال باشد و در عین حال مسیر اصلاحات اقتصادی و عهده داده شده را هموار کند یا نه؛ پرسشی که پاسخ آن، در هفته های پیش رو و در جریان بررسی های پارلمانی روشن تر خواهد شد.

واقعی سازی بودجه ۱۴۰۵

این ایده ها در نشست خبری رییس سازمان برنامه و بودجه تریخ شد. سید حمید پورمحمدی - رییس سازمان برنامه و بودجه - در نشست خبری درباره لایحه بودجه ۱۴۰۵ توضیح داد: سعی کردیم با همین منابع محدود فشار را روی خانواده ها کم کنیم. انتظارات مردم خیلی بیشتر بود، اما مقدرات ما بر اساس سازمان برنامه و بودجه همین است. نهایت انعطاف ها و ابتکارات را به خرج دادیم تا با بار برنامه های منظم دستگاه های غیر ضرور را کم کنیم و هر منبعی گیر ما می آید را صرف کمک به مردم کنیم. سعی کردیم کسری بودجه ایجاد نشود و سعی داشتیم مردمی که زیر بار فشار گرانی ها، بیماری ها و ... هستند را حمایت کنیم و در وهله سوم سعی کردیم اگر گر خ خاصی در بخش عمرانی وجود دارد، را تا حد قابل توجهی حل کنیم. به عنوان مثال سعی کردیم پول نفت را وارد بیهود کرد بدها و ... کنیم. سعی کردیم بخشی از درآمدهای دستگاه ها را به جای هزینه های جاری صرف موارد عمرانی کرده، همچنین بعضی از ردیف هایی که در شرایط فعلی وجودشان الزام نیست در دستگاه اصلی

ادغام کرده یا حذف کنیم. رییس سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه بودجه ۱۴۰۵ در صد رشد داشته است، اظهار کرد: در این شرایط حقوق کارمندان و بانئسندگان ۲۰ درصد افزایش یافته و با توجه به عدم تناسب با تورم، با معافیت مالیاتی بخشی از این را جبران خواهیم کرد. معافیت مالیاتی حقوق از ۲۴ میلیون به ۴۰ میلیون افزایش یافته و باقی نیز پلکانی افزایش خواهد یافت تا درآمد دولت نیز دچار مشکل نشود. پورمحمدی با بیان اینکه این سازمان دو سیاست جدی در بودجه ۱۴۰۵ دارد، تصریح کرد: اول این است که اگر دولت وظیفه ای را بار داخت بودجه انجام می دهد، باید بداند پول به سوی چه کسی می رود و چه خدمتی دریافت می شود، به گونه ای که به سود مردم باشد. وی افزود: به جای آنکه بودجه به دستگاه های مختلف داده شود، تلاش کردیم عمده منابع مالی مستقیم به آخرین حلقه ارایه دهنده خدمت یا کالا برسد و پول به ذینفع نهایی پر داخت شود. او افزود: درباره حقوق کارکنان و بانئسندگان این کار ارسال جاری انجام دادیم اما بیشتر نهادهایی که از ما پول دریافت می کنند در این حلقه های چندمرحله ای می افتند و دولت نمی داند پول به کجا می رود. ما سعی داریم سال بعد ذینفع های نهایی را شناسیم تا پول را به فردی که خدمات می دهند پرداخت کنیم. حذف واسطه ها در این بودجه مدنظر قرار گرفت تا پول ها صرف کارهای غیر ضروری نشوند که یکی از اصلاحات بود...

ادامه در صفحه ۲

بعد از بحران برق و آب؛ حالا بحران گاز!

لردگان گواهی هستند بر اینکه چگونه سختگیری های مالی بدون در نظر گرفتن تبعات تولیدی، می تواند یک واحد صنعتی را زمینگیر کند. تناقضی آشکار از آزار وری تا مازوت سوزی؛ تلخ ترین بخش ماجرا، تناقض ذاتی موجود است. همه مسئولان می داند و ادعان دارند که پتروشیمی، صنعتی از آزار و ارزش آفرین است که بر زنجیره گاز، ثروت مضاعف می آید. اما در عمل، با قطع گاز این صنایع، نیروگاه ها به ناچار به سوزاندن مازوت - که خود فاجعه ای محیط زیستی است - روی می آورند. یعنی برای تأمین برق (که بخشی از آن صرف مصارف کم بوده می شود) صنعتی را باز بدهی و ارزش افزوده بالا را متوقف می کنیم و هم زمان هوارا آلوده می سازیم. این دور باطل، نشان از نبود یک نگرش سیستمی و توازن سنجی عقلانی در مدیریت منابع دارد. ریشه بحران: سوءتوزیع و فقدان راه حل های بلندمدت؛ ریشه این معضل را باید در دهه ها سیاست اشتباه توزیع بارانه انرژی جست. شبکه گسترده مصرف خنگی با قیمت های بسیار پایین، نه تنها انگیزه بهینه سازی مصرف را از بین برده، بلکه سهم عمده ای از گاز را به بخشی با کمترین بارده اقتصادی تخصیص داده است. در کنار این، سرمایه گذاری نا کافی در توسعه میادین، مدیریت ضعیف تلفات شبکه و غفلت از راه حل های جایگزین مانند توسعه جدی نیروگاه های آبی با تجدیدپذیر برای کاهش فشار به سیکل ترکیبی گاز، وضعیت را بغرنج تر کرده است. بر خورد قهری با پتروشیمی ها، تنها یک اشتباه اداری نیست؛ این یک خودزنی اقتصادی است. در شرایطی که کشور به نمونه های عینی پتروشیمی های زاگرس، سیلان و

بلنداز شکست مدیریت انرژی است. این قطعی هانه تنها سود بر برنامه ریزی بنگاه ها را بر یاد می دهد، بلکه زنجیره ارزش ملی و اعتماد سر مایه گذاران را نیز می شکنند. راهکاری که برای حل یک بحران (ناآزایی طراح شده، خود به بحرانی بزرگ تر (تعطیلی صنعت از آزار) تبدیل می شود مشکل تنها کمبود فیزیکی نیست پتروشیمی ها همان گاز به محلی رفته اند. بالاترین نرخ گاز در بین مصرف کنندگان صنعتی را پرداخت می کنند. با این حال، همین گاه صورتحساب های نجومی، چنان سنگین می آید که پر داخت به موقع آن را ناممکن می سازد. به جای یافتن راه حل های مالی و همکاری، شمشیر قطع گاز به سرعت از روسته می شود. اینجاست که فاجعه عمیق تر می شود: «گاز» از یک نهاده تولید به «بازار فشار» برای وصول مطالبات - حتی موارد اختلافی - تبدیل می شود. این یعنی حیاتی ترین رگ صنعت، در گروی مسائل حاشیه ای و اداری قرار می گیرد. نمونه های عینی پتروشیمی های زاگرس، سیلان و

در سالروز واقعه زلزله تلخ بم

از ویرانی بم تا درس های تاب آوری

صفحه ۸

«تعالد» گزارش می دهد خودنمایی تخفیف ها در بازار خاکستری نفت

گلناز پرتوی مهر | در سایه تشدید تحریم های غرب علیه روسیه و هم زمان با صدور سهمیه های جدید واردات نفت در چین، بازار جهانی انرژی شاهد شتاب گرفتن خرید نفت خام روسیه توسط پالایشگاه های مستقل چینی است؛ روندی که نه تنها موازنه عرضه و تقاضا در شرق آسیا را تحت تأثیر قرار داده، بلکه پیامدهای ژئوپلیتیکی و اقتصادی مهمی برای بازیگران بزرگ بازار نفت به همراه دارد. پس از وقفه ای چندماهه در سسه ماهه چهارم سال ۲۰۲۵، پالایشگاه های...

«تعالد» بررسی می کند صعود بورس در زمستان

پس از ماهه ر کدو و اصلاح بالاخره بورس تهران توانست فاز جدیدی از رشد و توسعه را تجربه کند. چند ماهی می شود که بازار سهام روند روبه بالا را تجربه می کند و در این روند دیگر شاخص ها و سهام نیز با آن همراه شده اند و یک روند سر اسر مثبت و رکورد شکن را رقم زده اند. بازار سهام در نخستین هفته معاملاتی دی ماه ۱۴۰۴، یکی از کم سابقه ترین دوره های رونق خود طی پنج سال اخیر را تجربه کرد؛ دوره ای که با ثبت چند رکدمهم، بنگاه ها را بار دیگر به سمت بورس معطوف کرد. بر اساس داده های معاملاتی، شاخص کل بورس با تداوم روند...

صفحه ۴ را بخوانید

یادداشت- ۴

نقره؛ فلز خاموش در صدر توجه

محمد غفوری
محمد غفوری
محمد غفوری

محمد غفوری
محمد غفوری
محمد غفوری

محمد غفوری
محمد غفوری
محمد غفوری

محمد غفوری
محمد غفوری
محمد غفوری

بررسی آمار پذیر منویسی صندوق های نقره نشان می دهد که استقبال از این ابزار فراتر از انتظار بوده است. مجموع سفار ش های ایباشته ثبت شده در فرآیند پذیر منویسی به حدود ۴ هزار میلیارد تومان رسید؛ رقمی که بیانگر عطش ترجیح می دهند از سمت صندوق های کالایی، با ریسک و هزینه کمتر، وارد این بازار شوند. اما پرسش اصلی این است که جذابیت نقره از کجا نشات می گیرد و آیا این استقبال می تواند تداوم داشته باشد؟ پاسخ به این پرسش، نیازمند نگاهی فراتر از بازار داخلی و تمرکز بر تحولات جهانی عرضه و تقاضای این فلز است. در سال های اخیر، تولید جهانی نقره به چالش های قابل توجهی مواجه شده است. کشور بررو، به عنوان یکی از بزرگ ترین استخراج کنندگان نقره در جهان، طی چند سال گذشته به دلایل مختلف از جمله مسائل زیست محیطی، افزایش هزینه های تولید و محدودیت های سیاست گذاری، میزان استخراج خود را به شدت کاهش داده است. این افت تولید در حالی رخ داده که نقره، به واسطه کاربرد های گسترده در صنایع مختلف از جمله الکترونیک، انرژی های تجدیدپذیر و فناوری های نوین، همچنان با تقاضای روبه رشدی مواجه است. همین عدم تعادل میان عرضه و تقاضا زمینه ساز رشد چشمگیر قیمت نقره در بازار های جهانی شده است. نگاهی به روند قیمتی این فلز نشان می دهد که از سال گذشته، قیمت نقره از محدوده حدود ۲۲ دلار به سطوحی نزدیک به ۷۵ دلار افزایش یافته است؛ رشدی که آن را در زمره برترین دارایی های جهان قرار داده است. سال گذشته نقره به عنوان هشتمین دارایی با ارزش جهان شناخته می شد، اما امروز، بر اساس ارزش بازار، به جایگاه سوم رسیده است. این تغییر رتبه، به خوبی بیانگر...

صنایع پایین دستی است، بزرگ ترین ابزار این مسیر را معلق می کنیم. هر روز قطع گاز، به معنای از دست دادن فرصت های طلایی صادراتی و وابستگی بیشتر به فروش خام و تضعیف بیشتر پیکره تولید داخلی است. حل این بحران نیازمند یک انقلاب فکری است:

بازنگری در الگوی تخصیص: اولویت باید با صنایع ارزش آفرین و ارزش آوری باشد که در آمدشان می تواند چرخه توسعه را بچرخاند. مصرف خانگی باید با فرهنگ سازی و فناوری، به سمت بهره وری سوق داده شود.

اصلاح نظام قیمت گذاری و دریافت: باید مکانیسمی منعطف و حمایتی برای پرداخت صورت حساب های سنگین صنایع استراتژیک ایجاد شود، نه اینکه گاز به عنوان اولین اهرم فشار مورد استفاده قرار بگیرد.

شفافیت و گفت و گو: به جای اخطار و قطع یک طرفه، لازم است کمیته های مشترک فنی - مالی بین وزارت نفت و صنایع برای حل مسالمت آمیز اختلافات تشکیل گیرد.

شتاب در توسعه منابع و جایگزین ها: سرمایه گذاری جدی در توسعه میادین گازی و ساخت نیروگاه های آبی و تجدیدپذیر برای کاهش وابستگی به گاز در تولید برق، امری حیاتی است. صنعت پتروشیمی، نباید قربانی آسان تلفات شبکه و غفلت از راه حل های جایگزین مانند توسعه جدی نیروگاه های آبی با تجدیدپذیر برای کاهش فشار به سیکل ترکیبی گاز، وضعیت را بغرنج تر کرده است. بر خورد قهری با پتروشیمی ها، تنها یک اشتباه اداری نیست؛ این یک خودزنی اقتصادی است. در شرایطی که کشور به نمونه های عینی پتروشیمی های زاگرس، سیلان و

ادامه در صفحه ۴